

Stredná odborná škola podnikania, Sasinkova 45, 01001 Žilina

Plán práce koordinátora sociálno-patologických javov na školský rok
2017/2018

Vypracovala: Mgr. Helena Bohovičová
koordinátor sociálno-patologických
javov

Schválila: Mgr. Alena Chupáčová
riaditeľka školy

Súčasťou prevencie sociálno-patologických javov sú:

A) Prevencia drogových závislostí

Vychádza z článku 33 Dohovoru o právach dieťaťa a Európskej protidrogovej stratégie, Národného programu boja proti drogám, Stratégie prevencie kriminality v SR, Národného programu podpory zdravia, Národného programu pre problémy s alkoholom a POP MŠVVaŠ SR.

B) Prevencia kriminality, delikvencie a šikanovania

Vychádza sa zo Stratégie prevencie kriminality v SR, z Metodického usmernenia č. 7/2006 – R z 28.3. 2006 – vo VVP v preventívno-výchovných aktivitách a projektoch na predchádzanie a elimináciu šikanovania, agresie, alkoholizmu a drogových závislostí. Základným preventívnym opatrením našej školy je princíp „**Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!**“

C) Propagácia zdravého životného štýlu

Vychádza z POP MŠVVaŠ SR, v škole propagujeme symbiózu zdravia, športu a prírody

Hlavné úlohy koordinátora prevencie sociálno-patologických javov na školský rok 2017/2018

Plán práce koordinátora prevencie sociálno-patologických javov je vypracovaný v súlade s požiadavkami a usmerneniami platných koncepcií a stratégií:

- Národný program boja proti drogám na roky 2013 – 2020,
- Stratégie prevencie kriminality v SR,
- Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi,
- Národný program prevencie HIV/AIDS v SR,
- Dohovor o právach dieťaťa,
- Listina ľudských práv
- a tiež vychádza z Národného štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu, pedagogicko-organizačných pokynov MŠVVaŠ SR na školský rok 2017/2018, plánu práce školy, vnútorného školského poriadku pre žiakov a výsledkov analýzy prevencie sociálno-patologických javov v minulom školskom roku.

Prevencia sociálno-patologických javov je jednou z hlavných výchovných priorít školy. Výchovno-vzdelávací proces zameriame na podporu kvality života, prosociálnu orientáciu jednotlivca, zdravý životný štýl, podporu duševného zdravia a ochranu vlastného zdravia. Prevencia drogových závislostí je súčasťou prierezových tém školského vzdelávacieho programu:

- osobnostný a sociálny rozvoj,
- ochrana života a zdravia.

Hlavné úlohy a ciele prevencie sociálno-patologických javov sú:

- aktívna spolupráca s vedením školy, triednymi učiteľmi a ostatnými pedagógmi a so žiackou školskou radou, oznamovanie aj zárodky šikanovania,

- dôsledná písomná dokumentácia o riešení konkrétnych prípadov šikanovania,
- zvyšovanie odolnosti žiakov voči sociálno-patologickým javom, riešenie modelových situácií šikanovania na hodinách ETV, OBN, triednických hodinách,
- prepojenie školy s preventívnymi, poradenskými a inými odbornými zariadeniami a mimovládnyimi organizáciami zaoberajúcimi sa prevenciou školských sociálno-patologických javov (CPPPaP v Žiline a Bytči, OOPZ Žilina, Mestská polícia v Žiline, Nadácia LÚČ, Krajská knižnica v Žiline, Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline),
- koordinácia a metodické usmerňovanie preventívnej protidrogovej výchovnej a informačnej činnosti pedagogických pracovníkov v škole,
- pravidelné monitorovanie sociálno-patologických javov dotazníkovou metódou, následne vyhodnocovanie, konfrontovanie a zverejňovanie výsledkov pozorovania uvedených sociálno-patologických javov (na nástenke, informovanie vedenia školy, triednych učiteľov, výchovného poradcu),
- priebežné hodnotenie sociálnej atmosféry v triedach a v škole podmienok pre tvorivú atmosféru, ktorá podporuje pocit bezpečia a motivuje k učeniu v spolupráci s triednymi učiteľmi,
- zabezpečenie ochrany detí pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia, poškodenia, alebo zneužitia, zanedbávania, alebo nedbalého zaobchádzania vrátane sexuálneho zneužívania. V prípade oprávneného podozrenia, že deti sú fyzicky alebo psychicky týrané, bezodkladne riešenie daného problému s výchovnou poradkyňou školy, ktorá zabezpečí riešenie tohto problému s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, CPPPaP, lekárom a policajným zborom,
- v spolupráci s koordinátorom výchovy k manželstvu a rodičovstvu sa zamerať na prevenciu HIV/AIDS zapojením sa do celoslovenskej školskej kampane Červené stužky (školská relácia, besedy s odborníkmi na danú tému),
- podieľanie sa na tvorbe a realizácii intervenčných a rozvíjajúcich programov (besedy, koncerty, vlastná tvorba žiakov – plagáty, nástenky, prezentácie, atď.) na eliminovanie nežiaduceho správania a realizovanie účinných postupov na riešenie sociálno-patologických javov a kriminality, s cieľom naučiť žiakov niest' zodpovednosť za svoje činy (besedy s odborníkmi o trestno-právnej zodpovednosti mládeže),
- posilňovanie výchovy žiakov k zdravému životnému štýlu a realizovanie programov (rôzne športové akcie – volejbal, korčuľovanie, plávanie, turistika – cvičenie na ochranu zdravia a života) na podporu ich zdravia za pomoci učiteľov TSV, zabezpečenie vzdelania v oblasti zdravia a výživy, prevencie stresu a pod. za účasti odborníkov – lekár, CPPPaP, triedni učitelia, atď.,
- realizovanie prednášok, besied s vyškolenými odbornými zamestnancami z CPPPaP o rizikách práce v zahraničí a o prevencii pred neľudským zaobchádzaním, obchodovaním s ľuďmi a otrockou prácou, ako aj preventívne kampane v súlade s úlohami Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi,
- zapojenie jednotlivých PK do preventívnych aktivít cez vedúcich PK (v rámci možností jednotlivých predmetov – slohové práce, vlastná tvorba (poézia, próza), výtvarné práce s danou problematikou, športové aktivity na podporu zdravia),
- vytváranie priaznivého multikultúrneho prostredia na škole (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr, napomáhanie žiakom porozumieť iným kultúram),
- informovanie žiakov, ich rodičov, prípadne zákonných zástupcov o činnosti preventívnych, poradenských a iných odborných službách a o preventívnych aktivitách školy v rámci triednických hodín, rodičovských združení, na webovej stránke školy, triedni učitelia, výchovný poradca, koordinátor,

- aktualizovanie nástenky venovanej problematike drogových závislostí, prevencie rasizmu, šikanovania a propagácií zdravého životného štýlu,
- organizovanie rôznych aktivít (oboznámenie sa s Trestným zákonom a základnými informáciami o šikanovaní, drogách – referáty a prezentácie študentov na triednických hodinách) k prevencii drogových a iných závislostí, triedni učitelia,
- vzdelávanie v oblasti prevencie závislostí a iných sociálno-patologických javov podľa ponuky MPC a ďalších subjektov poskytujúcich vzdelávanie pedagógov.

Prevenia šikanovania

Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“.

Je dôležité, aby sa s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín oboznámili všetci žiaci na triednických hodinách.

V rámci účinnej prevencie je dôležité:

- **vytvorenie pozitívnej klímy na škole** – vytvorením príjemného pracovného prostredia, návštevami rôznych kultúrnych podujatí, ktoré nenásilnou formou upozornia na prevenciu patologických javov, priateľským prístupom učiteľov k riešeniu problémov žiakov,
- **realizovanie úzkej spolupráce** medzi žiakmi, zamestnancami školy a rodičmi, jasne vymedziť možnosti oznamovať aj zárodky šikanovania – pravidelne na triednických rodičovských združeniach sa uvedenej problematike venovať. Pri podozrení na šikanovanie žiaka je potrebná spolupráca vedenia školy, koordinátora prevencie, výchovného poradcu, odborníkov z CPPPaP, rodiny obeť ako aj rodiny agresora,
- **monitorovanie** – koordinátor pravidelne monitoruje atmosféru v škole metódou dotazníka, v prípade kladných odpovedí o šikanovaní okamžite informuje vedenie školy a dáva návrhy a opatrenia na riešenie situácie – prizve do triedy, kde sa vyskytli kladné odpovede odborníka (preventistu), prípadne zvolá mimoriadne rodičovské združenie a spolu s rodičmi rieši problém. Po uvedených opatreniach v časovom slede zopakuje monitoring pre zistenie účinnosti opatrení. Koordinátor v spolupráci s výchovným poradcem vedie písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadoch šikanovania,
- **zabezpečenie** zvýšeného dozoru pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov v súlade s pracovným poriadkom,
- **informovanie** pedagogických zamestnancov, žiakov aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní – kontakty a telefónne čísla na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú sú umiestnené na nástenke výchovného poradcu,
- **spolupráca** s odborníkmi z príslušného centra pedagogicko-psychologickej poradne a prevencie, prípadne pedagogicko-psychologickej poradne, resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne, CPPPaP v Bytči, Nadácia LÚČ, Mestská polícia v Žiline, OOPZ Žilina – preventisti, Žilinská knižnica, Regionálny úrad verejného zdravotníctva,
- **zaangažovanie** do riešenia a prevencie šikanovania aj žiacku školskú radu,
- **organizovanie** výchovných koncertov, besied, športových aktivít, organizovanie kultúrnych podujatí, ktoré sú zamerané proti šikanovaniu a násiliu, prostredníctvom školského rozhlasu informovať žiakov o aktivitách, ktoré sú zamerané na prevenciu,

organizovanie výtvarných aktivít, zúčastňovanie sa vernisáži zameraných na prevenciu sociálno-patologických javov.

Spolupráca školy a rodičov

Pri prevencii je veľmi dôležitá spolupráca rodičov a školy.

Rodičia očakávajú od školy:

- škola bude bezpečným miestom, kde nebudú dostupné alkohol, cigarety a drogy,
- rodičom poskytne informácie o prevencii a poradí im, kde hľadať pomoc,
- bude dbať na kvalitné vzdelávanie, zdravý spôsob života,
- bude používať postupy, ktoré majú zmysel a sú účinné,
- bude s rodičmi v stálom kontakte.

Škola od rodičov očakáva:

- rodičia vytvoria svojim deťom také podmienky, aby chodili do školy pripravení na vyučovanie,
- budú mať prehľad, ako a s kým trávajú ich deti voľný čas,
- rodičia podporia prácu pedagógov, ich autoritu a prípadné nedorozumenia budú riešiť priamo v škole

TERMINOVANÝ HARMONOGRAM PRIMÁRNEJ PREVENIE SOCIÁLNO-PATOLOGICKÝCH JAVOV NA ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018

September:

- Vypracovať harmonogram primárnej prevencie sociálno-patologických javov na šk. r. 2017/2018
Z: koordinátor
- Skontaktovať sa s CPPPaP v Žiline a Bytči, Nadáciou LÚČ, OOPZ v Žiline – odbor protidrogovej prevencie, Krajská knižnica v Žiline, Mestská polícia v Žiline, Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline, agentúra LETart production Martin, agentúra AMOS
Z: koordinátor
- Oboznámiť žiakov so Zákonom č. 87/2009 Z. z. na ochranu nefajčiarov v podmienkach školy na triednických hodinách
Z: triedni učitelia
- Na triednických hodinách oboznámiť žiakov so školským poriadkom (zvýrazniť problém šikanovania a jeho riešenie)
Z: triedni učitelia
- Aktualizovať nástenku zameranú na problematiku prevencie drogových závislostí, rasizmu, šikanovania a propagáciu zdravého životného štýlu
Z: koordinátor
- Priebežne propagovať v priestoroch školy boj proti šikanovaniu formou (letákov, bleskoviek a iných propagačných materiálov), ktoré upozorňujú na problém šikanovania a informujú o spôsobe, ako sa žiaci majú brániť
Z: koordinátor
- Tvorba plagátov s protidrogovou tematikou, ktoré sa zúčastnia súťaže o najlepší plagát v rámci „Dni nádeje“
Z: koordinátor, Mgr. Ondrášová, Mgr. art. Bartoš

Október

- Zúčastniť sa zážitkových besied so žiakmi prvých ročníkov na tému „**Drogy, drogová závislosť, trestno-právna zodpovednosť**“, **súťaže v plávaní** (výber žiakov), turistického pochodu – žiaci druhých ročníkov, **súťaže o najlepší plagát** s protidrogovou tematikou počas „**Dní nádeje**“ organizovaných Nadáciou LÚČ
Z: koordinátor, Mgr. Ondrášová
- Oboznámiť rodičov o preventívnych aktivitách realizovaných v rámci primárnej prevencie a o možnostiach odbornej pomoci
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Na triednych rodičovských združeniach informovať rodičov o opatreniach proti šikanovaniu (vnútorný poriadok školy, letáky proti šikanovaniu, schránka dôvery)
Z: triedni učitelia, koordinátor
- **Monitorovať šikanovanie** na škole formou dotazníka, žiaci všetkých ročníkov
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Vyhodnotiť a interpretovať výsledky prieskumu zameraného na šikanovanie

Z: koordinátor, triedni učitelia

November:

- Besedy na tému „**Šikanovanie, trestno-právna zodpovednosť mládeže**“ šikanovanie a vydieranie začiatok trestnej činnosti podľa § 235, 237 pre žiakov 1. ročníkov v spolupráci s pracovníkmi CPPPaP v Bytči
Z: koordinátor, triedni učitelia
- 20. november – **Medzinárodný deň bez fajčenia**, relácia do rozhlasu, besedy na triednických hodinách „**Fajčenie už nie je moderné**“
Z: koordinátor, triedni učitelia
- **Koncert s protidrogovou resp. antidiskriminačnou tematikou** pri príležitosti 17. novembra – **Deň študentstva** (všetci študenti)
Z: koordinátor
- „**Študentská kvapka krvi**“ pri príležitosti sviatku 17. novembra, darovanie krvi s vybranými žiakmi
Z: koordinátor
- **Monitorovať šikanovanie** formou dotazníka v triedach, kde sa šikanovanie vyskytlo
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Vyhodnotiť a interpretovať výsledky prieskumu
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Školské kolo „**Olympiáda ľudských práv**“ žiaci 1. až 4. ročníkov
Z: Mgr. Zipserová

December:

- **Monitorovať postoje žiakov k drogám** formou dotazníka, žiaci všetkých ročníkov
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Vyhodnotiť a interpretovať výsledky prieskumu zameraného na drogy
Z: koordinátor, triedni učitelia
- 1. december – **Svetový deň boja proti AIDS (WHO)**, účasť na kampani **Červené stužky**, ktorá sa koná 1. decembra pri príležitosti Svetového dňa boja proti AIDS – v spolupráci s koordinátorom výchovy k manželstvu a rodičovstvu, relácia do rozhlasu, beseda s lekárom v rámci prevencie HIV/AIDS
Z: koordinátori
- 10. december – **Medzinárodný deň ľudských práv**, relácia do rozhlasu
Z: koordinátor, Mgr. Zipserová
- Návšteva sezónnych podujatí (koncert) realizovaných pri príležitosti vianočných sviatkov (všetci študenti)
Z: koordinátor, triedni učitelia
- „**Čas Vianoc**“ – vianočné zvyky, tradície, životné hodnoty, výzdoba tried, nástenky (súťaž medzi triedami)
Z: koordinátor, žiacka školská rada, tr. učitelia

Január:

- Zážitkové besedy pre žiakov 2. ročníkov, téma „**Drogy, trestno-právna zodpovednosť mládeže**“ realizované odborníkmi CPPPaP v Žiline a Mestskej polícii v Žiline
Z: koordinátor
- Vyhodnotiť prácu koordinátorov prevencie sociálno-patologických javov za 1. polrok šk. roku 2017/2018
Z: koordinátor

Február:

- Besedy na tému „**Život bez drog**“ s pracovníkmi CPPPaP v Žiline pre žiakov 3. ročníkov
Z: koordinátor
- „**Valentínska kvapka krvi**“ – výber žiakov
Z: koordinátor
- Priebežne poskytovať poradenstvo pre rodičov zamerané na informácie a rady, ak ich dieťa užíva drogy
Z: koordinátor

Marec:

- Beseda na tému „**Neznalosť zákona neospravedlňuje**“ pre žiakov tých tried, kde sa šikanovanie vyskytlo v spolupráci s Mestskou políciou v Žiline a pracovníkmi CPPPaP v Bytči
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Návšteva koncertu s antidiskriminačnou a protidrogovou tematikou, všetci žiaci
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Tvorba plagátov na témy: „**Drogy**“ a „**Zdravý životný štýl**“
Z: koordinátor, Mgr. Ondrášová, Mgr. art. Bartoš
- Beseda na tému „**Obchodovanie s ľuďmi**“ v spolupráci s CPPPaP v Bytči pre žiakov 3. a 4.ročníka
Z: koordinátor

Apríl:

- 7. apríl – **Svetový deň zdravia (WHO)**, beseda do školského rozhlasu
Z: koordinátor, žiacka školská rada
- Beseda na tému „**Zdravie, zdravý životný štýl**“ pre žiakov 1. ročníka – Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline
Z: koordinátor

Máj:

- Priebežne sa venovať žiakom, ktorí potrebujú pomoc pri riešení ich problémov
Z: koordinátor, triedni učitelia
- **Monitorovať šikanovanie** formou dotazníka – žiaci 1.ročníkov
Z: koordinátor, triedni učitelia
- Vyhodnotiť a interpretovať výsledky prieskumu zameraného na šikanovanie
Z: koordinátor
- 10. máj – **Svetový deň – Pohybom ku zdraviu**, relácia do školského rozhlasu
Z: koordinátor, žiacka školská rada

- Prezentovať a vyhodnotiť plagáty na témy: „**Drogy**“ a „**Zdravý životný štýl**“. Táto akcia je zameraná na vyjadrenie názorov našich žiakov na danú problematiku. Najlepšie práce sa zúčastnia súťaže o najlepší plagát počas **Dní nádeje** organizovaných Nadáciou LÚČ a celosvetovej súťaže „**Prečo som na svete rád/a?**“
Z: Mgr. Ondrášová, Mgr. art. Bartoš
- **Turistický pochod** do prírody, všetci žiaci. Akcia je zameraná na podporu zdravého životného štýlu a spoznávanie okolia Žiliny
Z: koordinátor, triedni učiteľia

Jún:

- **Monitorovať šikanovanie** formou dotazníka v triedach, kde sa šikanovanie vyskytlo
Z: koordinátor, triedni učiteľia
- Vyhodnotiť a interpretovať výsledky prieskumu
Z: koordinátor
- 26. jún – **Medzinárodný deň boja proti drogovej závislosti a nezákonnému obchodovaniu s drogami**, relácia do školského rozhlasu
Z: koordinátor, žiacka školská rada
- Poskytovať aktuálne informácie a materiály žiakom, ktorí prejavia záujem o danú problematiku.
Z: koordinátor
- **Turistický pochod** Lesopark Žilina žiaci 1., 2. a 3. ročníkov. Akcia je zameraná na podporu zdravého životného štýlu
Z: koordinátor, učiteľia TSV
- Vyhodnotiť prácu koordinátora za 2. polrok šk. roku 2017/2018
Z: koordinátor

Organizácie a inštitúcie, s ktorými spolupracujeme:

OOPZ v Žiline – Oddelenie protidrogovej prevencie		0961402116
Mestská polícia v Žiline		0415624986, 0415621166
CPPPaP v Žiline	Mgr. Zimenová	0417234689
CPPPaP v Bytči	Mgr. Hofericová	0911252989
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline	MUDr. Fialová	0417233843
Nadácia LÚČ		0417234993
Krajská knižnica v Žiline	p. Zurovacová	0417232765

V Žiline, 11. 9. 2017

Vypracovala: Mgr. Helena Bohovičová
koordinátor sociálno-patologických javov